

otroke skupno s polnočutnimi v svoji domači šoli ter je pripravljajo na pozneji, redni pouk v kaki gluhozemnici.

Ako bo knjižica temu ali onemu izmed slovenske gluhozeme dece pripomogla do boljše odgoje in obrazbe, tedaj je spolnila svoj namen. V to pomozí Bog!

Prav živo priporočamo to knjigo slovenskemu učitelstvu in vsem, ki se jim smilijo nesrečni, gluhozemi reveži.

— „**Popotnikov koledar**“ za slovenske učitelje 1888. l. Kdor pozná prvi „Popotnikov koledar“, bode si gotovo naročil tudi drugega, kateri je primerno razširjen in urejen po najnovejšem okusu. Zelo ga priporočamo slovenskemu učitelstvu in vsem, ki se s šolo pečajo. Naroča se nanj pri upravnístvu „Popotnika“ v Mariboru (Reiserstrasse št. 8). Stane s poštnino 1 gld. 20 kr.

— „**Josip Stritarja**“ zbrani spisi. Snopič 24., 25. in 26. so prišli na svetlo. Vsak snopič stane 25 kr. Dobivajo se pri Ig. pl. Kleinmayru in Fed. Bambergu v Ljubljani.

— Nove skladbe — „**Gorski odmevi**“ dobivajo se pri skladatelju g. H. Valariču, učitelju v Kozani (p. Krmin — Cormons) po 70 soldov, s poštnino 75 kr.

D o p i s i.

Z Dunaja. † Karol Fidler oddelni predstojnik pri naučnem ministerstvu, umu je na Dunaji dné 20. preteč. m. Pokojnik je bil od leta 1865. do leta 1871. vodja pri tržakem namestnístvu ter se je jako odlikoval gledé svoje nepristanosti. Leta 1885. dal se je umi oviti in cesar ga je tem prilikom v pripoznanju njegovih zaslug na šolskem polji odlikoval s kamturnim križem Leopoldovega reda. — Lehka mu zemlja!

Iz Primorja, meseca decembra. Zopet nov narastaj izpitanih učiteljev in učiteljic. Ob določenem času, prešlega meseca novembra, so se vršili tudi v našem Primorji učiteljski izpiti za ljudske in meščanske šole. Po novem izpitnem predpisu se je jako skrčil čas ustnim izpitom. Prej se je računilo za posamnega izpraševanca po šest ur, sedaj pa mora biti oddelel izpraševancev (najmanj 2, pa tudi 3 ali 4) izprašan v 4 urah. In takó vidimo, da je sedaj za ves izpit vseh izpraševancev treba komaj jeden teden; prej pa niso skoraj trije zadostovali.

V Kopru so se vršili izpiti za učitelje in učiteljice od 14. do 18. novembra preč. ! Oglasilo se je za ljudske šole 18 učiteljev in 5 učiteljic; od teh 11 Slovencev, 2 Slovenki in 5 Hrvatov; za meščanske šole pa tri Italijanke, ki so vse prestale izpit iz I. skupine in sicer dve z odliko. Padla sta dva učitelja Slovenca. Z odliko sta prestala izpit za ljudske šole dva Italijana in jeden Slovenec, g. Dav. Cencič, učitelj Podgradom v Istri. Ostali usposobljenci slovnski so gg.: Debeljak Mih., Kranjec Ludovik, Križnič Josip, Pakiz Emil, Požar Anton, Princič Edvard, Strelj Albin, Trost Fran, Fabijani Olga in Mlekuž Ana.

V Gorici so se vršili izpiti za učitelje od 7 do 12., in za učiteljice od 14.—22. novembra preteč. l. Oglasila sta se dva učitelja in osem učiteljic, vsi za ljudske šole in vsi so bili usposobljeni. Slovenski usposobljenci so gg.: Korošec Fortunat, Fabijani Pavla, Gorjup Ana in šolska sestra Šijanec Cirila. Ostali izprašanci so ital. národnosti, mej njimi ima jedna učiteljica izpit z odliko.

Nalično velikim počitnicam imajo tudi primorske srednje šole božične počitnice kakor pri vas na Kranjskem in drugod (od 24. dec. do 2. jan.). Zato pa jim odpadejo dosedanje pustne počitnice (ponedeljek in torek). Dobro bi bilo, ako bi se božične počitnice podaljšale še za 2. dan januarja, da bi se šolska mladina ne vračala v mesto na praznik novega leta. Mogoče da se sčasom tudi to izprosi.

Iz Metlike. (Zahvala). Slavní odbor »Národne Šole« blagovolil je v prošlem letu tukajšnjí četeterozrednici dvakrat za mali znesek poslati prav mnogo raznega šolskega blagá. —

Za ta blagí dar se slavnemu odboru podpisano voditeljstvo v svojem in v imenu obdarovane šolske mladine prísrčno zahvaljuje in kliče: Bog daj »Národnej Šoli« tudi v novem letu mnogo prijateljev in podpornikov!

Voditeljstvo četeterozredne ljudske šole v Metliki v 20. dan decembra 1887. l.

Ant. Šest,
šol. voditelj.

Od Šent-Marjete pri Klevežu na Dolenskem. † Naš preljubi gospod župnik Janez Volčič je 14. preteč. meseca umrl. Pokojnik je bil marljiv pisatelj, spreten pesnik, blagi šolski prijatelj in sploh vzgledno-goreč duhovnik. Bog mu daj večni raj!*)

Iz Logatskega okraja. Naš slavni c. kr. okrajni šolski svet krajne šolske svete opominja, da naj obrnejo dejansko zanimanje na dobro stanje, oziroma ustanovitev vrtov. Korist vrtov je jasna. Sadjarstvo in vrtnarstvo naj se povzdigne do take stopinje, na kakoršni so po nekaterih krajih kranjske dežele. Ljudska šola je za ta pouk najbolj pripravna. Poleg tega pa ima ta pouk tudi blažilen uspeh na mlada srca ter je znatnega pomena za нравstveno vzgojo mladine. Treba je tedaj, da se krajni šolski sveti prepričajo o važnosti šolskih vrtov in da svojega zanimanja za sadjarstvo in vrtnarstvo ne izražajo le z besedo, ampak z gmotno podporo, ki ima biti vedno toliko izdatna, da se šolski vrt dobro in uspešno vzdrževati in razvijati more.

Na podlogi te naredbe so stavili krajni šolski sveti v proračun za l. 1888. primerne svote, 10—20 gl., za šolske vrtove v dotičnem kraju. Učiteljeva skrb bodi tedaj, da se ta denar tudi v ta namen porabi. Če pa krajni šolski svet za vrt ne bode hotel storiti ničesar, potem je učitelju odprta pot pritožbe do slavnega c. kr. okrajnega šolskega sveta, in brez dvombe mu bode pomagano. (O tem drugokrat bolj natančneje.)

V tej zadevi ukazuje tudi slavni c. kr. deželni šolski svet, da ima samo krajni šolski svet pravico razpolagati z dohodki šolskega vrta, ker je vrt del šole in ker krajni šolski svet pokriva tudi troške za vzdrževanje vrta.

Zdaj bode menda preprirov konec. Učitelj ima tedaj le dolžnost, da ima šolski vrt v redu, dohodke iz vrta mu bode užel dal krajni šolski svet, če mu jih bode hotel!

Slavno ministerstvo za pouk in bogočastje je izdalo gledé dohodkov šolskih vrtov užel l. 1875. ta-le ukaz**): »Šolski vrt naj se oddá onemu učitelju, kateri je pripravljen šolsko mladino v sadjarstvu in vrtnarstvu poučevati. V tem slučaju naj učitelj uživa tudi dohodke vrta. Pri preseljevanji pa lahko zahteva od svojega naslednika povračilo troškov«.

Ali si nista zadnja dva ukaza nekoliko nasprotna?

Iz Logatca. Naš slavni c. kr. okrajni šolski svet je v 2. dan dec. preteč. l. pod štev. 1215/okr. š. sv. vsem voditeljstvom razposlal to-le zanimivo okrožnico:

»Kakor znano, delajo parlamentarični zastopi užel sedaj priprave za proslavljenje štiridesetletnice vladanja našega najmilostljivejšega gospoda in cesarja.

V prepričanji, da bodo to slavnost nežna srca šolske mladežni tudi radostno pozdravila, smatral je c. kr. okrajni šolski svet za umestno, staviti sledeči predlog, po katerem naj bi se kar mogoče enotno postopalo pri slavljenji bližajočega se godu.

Naš po Krasu naseljeni národ, kakor tudi naše občine so preubožne, da bi se mogle ponašati o tej priliki s preširnimi vesellicami, katere bi se gotovo tudi ne zlagale z nazori našega veledušnega vladarja.

Poleg spomina, da je cesarstvo 40 let pod žezlom Njegovega Veličanstva, vzbuja naj se pri otrocih tudi resen preudarek, da je hvale vredno, izpričati to udanost z vztrajnim, marljivo gojenim delovanjem, čegar uspeh se ohrani kot spominek slavnostne dóbe.

S katerim delom pa bi se otrok našega okraja bolj koristno udeležil dejanskega življenja, in s katerim bi se dete kraških tal na važnejše tožnje tukajšnjega kmetovalca opozorilo kot s zasajanjem dreyja?

Okrajni šolski svet hoče zato vzpodbujati, naj bi se vzpomladi na pripravnih prostorih, katere bodo pač v ta namen odkazali rade volje domoljubni posestniki ali pa občina sama, sadili drevoredi ali pa drevesni gajci iz sadnega ali pa tudi iz gozdnega drevja.

V prvej vrsti naj bi se porabila v to ime drevesca iz šolskih vrtov ali pa naj bi se naročila potom c. kr. kmetijske družbe. Gozdna drevesca dóbe se za to svrho zastoj iz okrajne drevesnice v Gorúnjem Logatci.

Iz šolskega vrta Dolenje-Logaškega bi se dobilo pač tudi za nizko ceno sadnih drevesec.

Nasadi bi se potem morali primerno zavarovati ali ograditi, da bi se njih pomen ne pozabil.

Saditi bi imeli na vsak način otroci sami, učitelji naj bi jih pri tem le nadzorovali in počevali.

*) Blagi pokojnik je bil tudi star, zvest prijatelj in podpornik našemu listu — „Učiteljskemu Tovarišu“. Čast bodi njegovemu spominu!

Uredn.

***) Ukaz ima datum: 3. nov. 1875. l., št. 15690.

Pis.